

Ecologisch Werkprotocol rotonde N733

Ecologisch Werkprotocol

Rotonde N733 Oude Deventerweg Landweerweg

Wegen en Kanalen Ontwikkeling en Expertise

Jorna Arisz

Colofon

Datum

22-11-2019

Auteur

Jorna Arisz

Adresgegevens

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2

Postbus 10078

8000 GB Zwolle

Telefoon 038 499 88 99

Fax 038 425 48 88

www.overijssel.nl

postbus@overijssel.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Ecologisch werkprotocol	6
2.1	Protocol kamsalamander	6
2.2	Protocol broedvogels	7
2.3	Protocol grote bosmuis	7
2.4	Protocol vleermuizen	8
2.5	Zorgplicht overig	9
3	Werkplan	10

1 Inleiding

De provincie Overijssel is in verband met verkeersveiligheid en doorstroming voornemens een rotonde te realiseren in de N733. Deze rotonde is voorzien op de kruising van de N733 met de Oude Deventerweg en de Landweerweg. De N733 is een provinciale weg tussen Enschede en Oldenzaal. Voor het realiseren van de rotonde krijgen de Oude Deventerweg en Landweerweg een andere aansluiting op de N733. In figuur 1 is de toekomstige situatie weergegeven. In de voorbereiding voor het project is door EcoGroen in 2018 ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hierbij is de aanwezigheid van onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten vastgesteld. Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren dient derhalve een Ecologisch Werkprotocol te worden opgesteld. Het doel van voorliggend protocol is schade beschermde soorten te voorkomen dan wel te minimaliseren (zorgplicht).

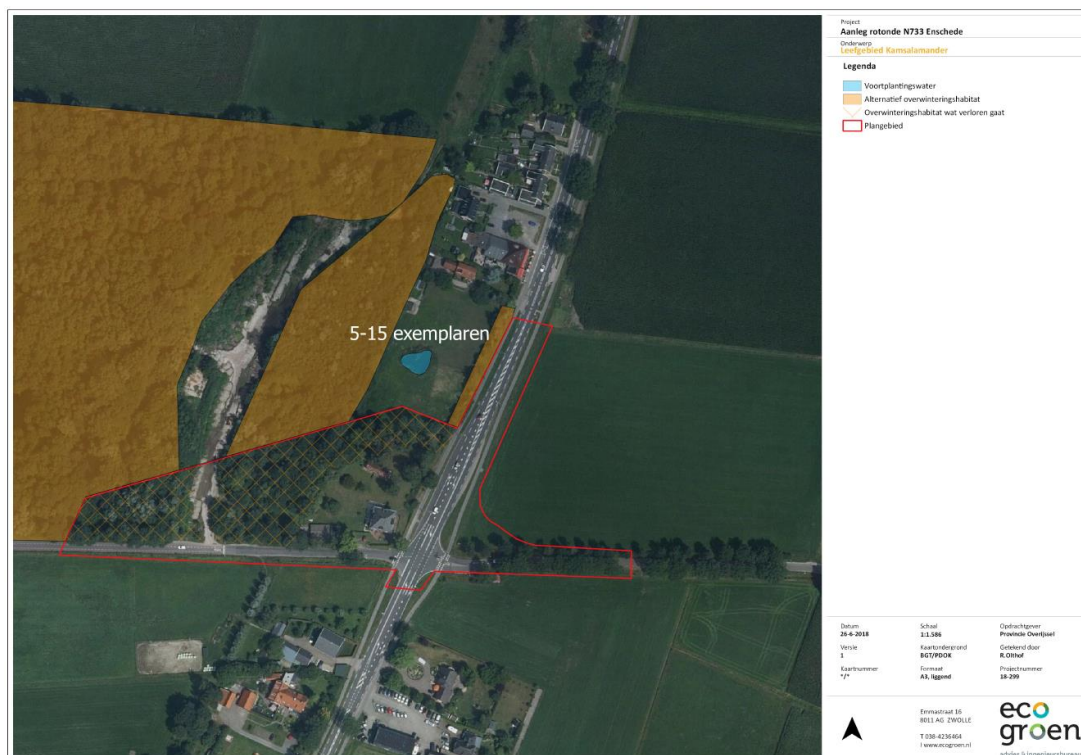
Figuur 1. Ligging van het plangebied en toekomstige inrichting

2 Ecologisch werkprotocol

2.1 Protocol kamsalamander

Aan de noordwestzijde van de rotonde is een poel gelegen waarin kamsalamander aanwezig is. Deze poel wordt gebruikt als voortplantingswater door kamsalamander. Hoewel deze poel zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevindt, is het niet uit te sluiten dat landhabitat (overwintering) aanwezig is binnen het directe plangebied. Het verleggen van de Oude Deventerweg zou tevens tot aanrijdingsslachtoffers kunnen leiden, aangezien deze mogelijk een barriere kan vormen tussen de poel en overwinterigshabitat. Voor kamsalamander worden voorafgaand en tijdens het project de volgende maatregelen getroffen:

- Tijdens de voorbereidende werkzaamheden in de periode november 2019 tot en met maart wordt insporing of andere beschadiging van potentieel landhabitat voorkomen;

Figuur 2. Overzicht onderzoekgegevens kamsalamander

- Om een knelpunt met broedvogels te voorkomen, worden te kappen bomen op het toekomstige traject van de Oude Deventerweg handmatig gekapt (voor 1 maart);

- Pas nadat de kamsalamanders zijn teruggekeerd naar de voortplantingswateren worden de stobben op het tracé verwijderd (na 1 april).
- Langs de noordzijde van het nieuwe tracé van de Oude Deventerweg wordt een amfibiescherm aangebracht, hiermee wordt voorkomen dat dieren tijdens de trek worden doorgereden;
- Tussen het scherm en de poel wordt een takken- / stobbennril gerealiseerd als overwinteringshabitat. Deze takkenril wordt ook weer omzoomd door een smalle houtwal.

2.2 Protocol broedvogels

Tijdens het ecologisch onderzoek zijn geen vogelsoorten aangetroffen waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn. Dit geldt ook voor vogelsoorten waarvan het essentieel leefgebied beschermd is. Wel kunnen verspreid over het terrein broedvogels in algemene zin voorkomen. Verstoring van broedende vogels dient te worden voorkomen. Hiertoe:

- Worden de bomen en houtstanden (houtwallen) gekapt en/of gerooid buiten het broedseizoen van vogels. Een veilige periode om de kap uit te voeren is de periode september tot maart. Eventuele snoeiwerkzaamheden worden ook buiten het broedseizoen uitgevoerd.
- Om een knelpunt met overwinterende kamsalamanders te voorkomen vinden deze werkzaamheden in eerste instantie handmatig plaats;
- Het werktracé wordt in de periode tussen het handmatig kappen van de bomen struiken en de daadwerkelijke start van de werkzaamheden ongeschikt gehouden voor vestiging van broedvogels. Dit omdat zich tussen de resterende stobben mogelijk nog broedvogels zouden kunnen vestigen. Dit ongeschikt houden vindt plaats in overleg met een deskundige op het gebied van (broed)vogels.

2.3 Protocol grote bosmuis

In het oosten van Nederland komt grote bosmuis voor in bossen, houtwallen en struwelen. Er is geen onderzoek uitgevoerd om voorkomen van grote bosmuis vast te stellen dan wel uit te sluiten. Om die reden dient er met de werkzaamheden vanuit te worden gegaan dat zich grote bosmuis in het plangebied bevindt. Voor grote bosmuis wordt er gewerkt conform de door RVO goedgekeurde gedragscode van de Unie van Waterschappen. De volgende maatregelen worden getroffen

- Graafwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten de winterslaap van grote bosmuis, te weten buiten de periode 1 november – 1 april.
- Om een knelpunt met broedvogels te voorkomen worden de bomen en opslag op het tracé al voor 1 maart handmatig gekapt. Stobben blijven behouden en insporing wordt voorkomen, zodat alsnog geen muizen worden gedood;

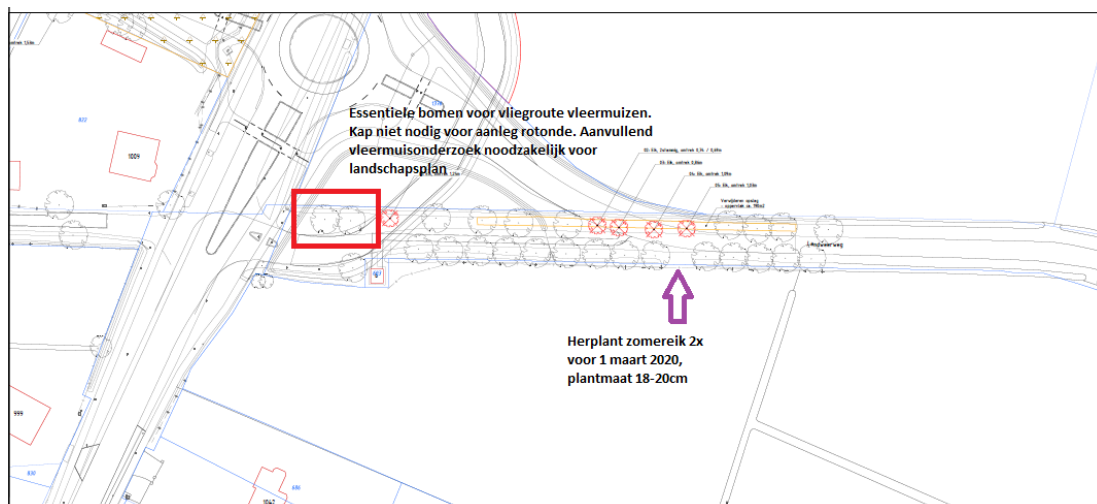
- Door de aanleg van een takken- / stobbenril wordt hoogkwalitief leefgebied gerealiseerd ter compensatie van het verlies aan leefgebied op het tracé (zie ook onder kamsalamander).

2.4 Protocol vleermuizen

Binnen het traject zijn geen bomen met potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Wel kan de kruising in potentie worden gebruikt als vliegroute van vleermuizen door de aanwezigheid van een lijnvormig element dwars op de N733. Deze vliegroute wordt op navolgende wijze tijdens de uitvoering van de werkzaamheden behouden:

- Voor 1 maart 2020 worden langs de Landweerweg 2 zomereiken geplant (plantmaat 18-20cm), conform figuur 3. Deze vervangen de te kappen bomen nodig voor de aantakking van het tracé aan de Landweerweg;
- Tijdens de periode 1 april – medio oktober wordt er buiten de daglichturen geen gebruik gemaakt van aanvullende verlichting anders dan nodig voor de veiligheid van de tijdelijke bypass;
- Verlichting noodzakelijk voor de veiligheid van de bypass wordt na beneden gericht en van de boomkronen af (in overleg met een deskundige op het gebied van vleermuizen).

In het kader van landschapsontwikkeling ligt er de wens om nog extra bomen te kappen, bovenop de bomenkap die nodig is voor de aanleg van de rotonde. Een deel van deze bomen is essentieel voor het functioneren van een eventuele vliegroute van vleermuizen. In 2020 vindt om die reden een nader onderzoek plaats gericht op het vaststellen of uitsluiten van vleermuizen. Tot die tijd blijven deze bomen behouden (zie figuur 3).

Figuur 3. Bomenplan tbv mogelijke aanwezigheid vliegroute in het plangebied

2.5   *Zorgplicht overig*

In de paragrafen 2.1 tot en met 2.4 worden specifieke maatregelen genoemd voor de te verwachten beschermde soorten. Voor alle soorten, beschermd en niet beschermd geldt altijd de zorgplicht. Deze schrijft voor dat redelijkerwijs maatregelen worden getroffen die doden en verwonden van dieren zo veel mogelijk voorkomt. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het uitvoeren van de graafwerkzaamheden één richting op, zodat dieren de mogelijkheid hebben te ontsnappen.

3 *Werkplan*

De maatregelen genoemd in hoofdstuk 2 worden als volgt uitgewerkt in onderstaand stappenplan.

1. Handmatig verwijderen bomen en opslag voor 1 maart 2020 aan de westzijde van de N733. Insporing door machines is hierbij niet toegestaan in verband met overwinterende kamsalamanders en grote bosmuizen. Stobben blijven ook behouden.
2. Veldbezoek ecooloog voor lokaliseren mogelijke overwinteringsplaatsen voor beide soorten en markeren hiervan.
3. Uitvoering metingen westzijde van N733 (bodemonderzoek), waarbij de gemarkeerde plekken worden ontzien.
4. Aanplant 2 zomereiken ter hoogte van dam langs zuidzijde van de Landweerweg (zie figuur 3), voor 1 maart 2020.
5. Kap bomen nodig voor aanleg rotonde oostzijde van N733 voor 1 maart 2020.
6. Tracé tussen 1 maart 2020 en start uitvoering werkzaamheden ongeschikt houden voor broedvogels (begeleiding ecooloog).
7. Verwijderen stobben westzijde N733 na 1 april 2020.
8. Voorkomen lichtverstoring potentiële vliegroute periode 1 april 2020 – medio oktober 2020 (in overleg met ecooloog)
9. Uitvoeren vleermuisonderzoek (vliegseizoen 2020).
10. Aanleg amfibiescherm noordzijde Oude Deventerweg voor 1 augustus 2020 (bij voorkeur eerder als de werkzaamheden daartoe ruimte bieden).
11. Aanleg takken- / stobbenril aan noordzijde van amfibiescherm voor 1 augustus 2020, maar bij voorkeur zo spoedig mogelijk na verwijderen stobben en kap bomen.